

ROZVOJOVÁ POLITIKA EU

Listopad 2021

LOGIKA ROZVOJOVÉ POLITIKY EU

- Spousta aktérů a zdrojů – členské státy samy a skrze EDF, Evropská komise
- Historická odpovědnost za koloniální minulost
- Zajištění si přísunu základních surovin
- Otevření bývalých kolonií obchodu a investicím
- Vlajková loď zahraniční politiky před tím, než vznikla společná zahraniční politika

MINULOST

- Jisté formy rozvojové pomoci lze vysledovat už v začátcích evropské integrace – francouzské kolonie ve světě
- První dekády lze pojmenovat „post-koloniální rozvojová politika“
- 1963 – Smlouva z Yaoundé – formalizace rozvojové politiky směrem k 18 africkým státům
- Zemědělství a infrastruktura
- 1975 – Dohoda z Lomé

MAASTRICHT – 3Cs

- Koordinace – ČS a EK, též koordinace s jinými mezinárodními tělesy
- Komplementarita – rozvojová politika jako sdílená mezi ČS a EU
- Koherence – rozvojové cíle mají být začleněny do všech politik EU

DOHODA Z COTONOU

- „Triumf realismu nad idealismem“
- Vyjednáno 2000 s platností na 20 let, nyní hledání možností post-Cotonou
- Velké změny v logice rozvojové pomoci – ta se stále více stává součástí zahraniční politiky
- Politické a bezpečnostní otázky (mír, vládnutí, migrace)
- Kondicionalita – pomoc založena nejen na potřebách, ale také na výkonu
- Konec obecného nerekipročního modelu – kontroverzní EPAs
- Country Strategy Papers
- Nyní se nacházíme v období tranzice do nové smlouvy – těžké vyjednávání, vstup v platnost na konci 2021

The Cotonou Agreement is the EU's framework for cooperation with:

79
countries

16
in the Caribbean

48
in Africa

15
in the Pacific

+1.5
billion people
covered by the
agreement

Funding

€30.5
billion
for 2014-2020

3 cooperation pillars

Political

Development

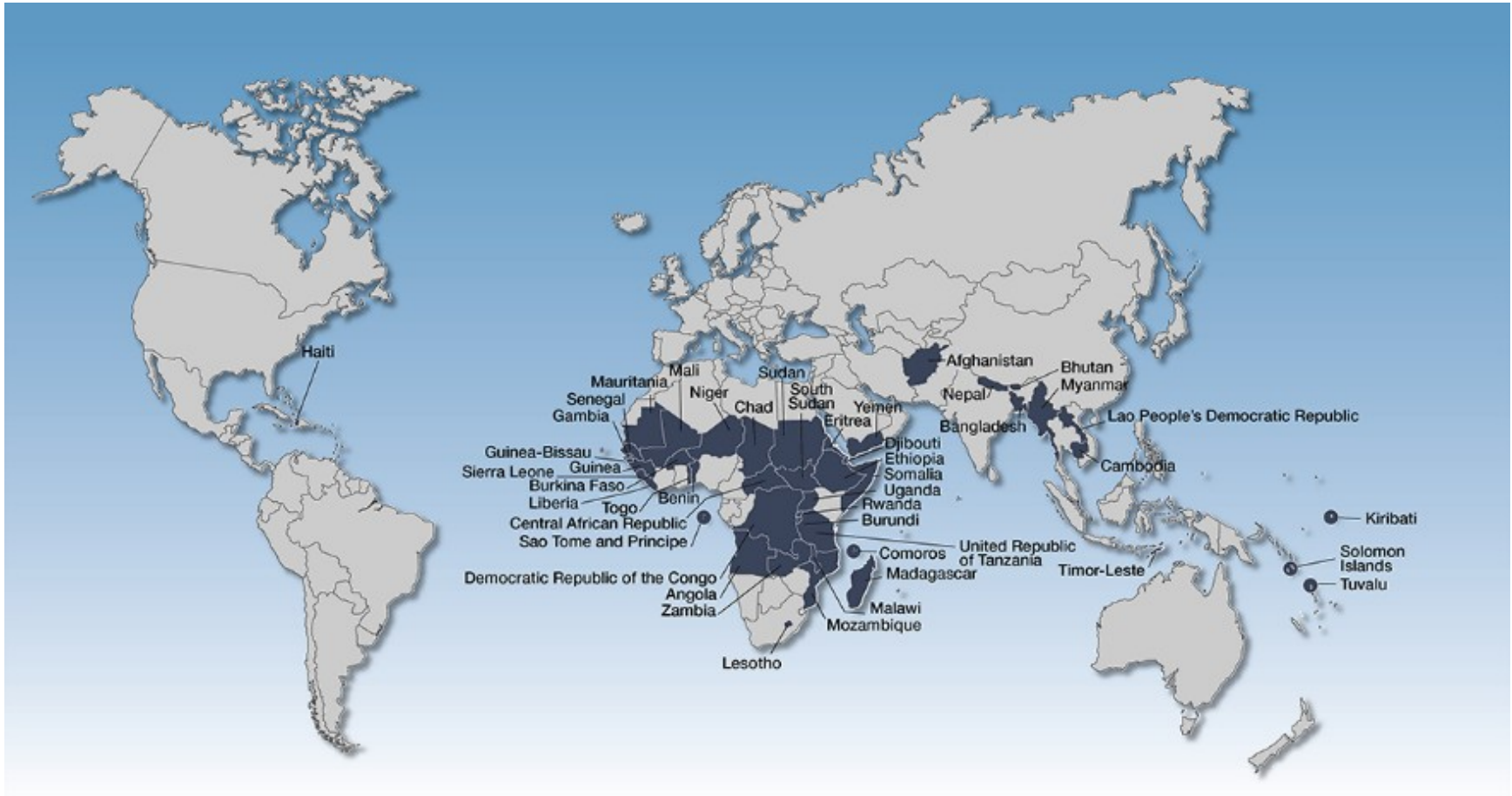
Trade

EVERYTHING BUT ARMS

- Vytvořeno 2001
- Preferenční přístup na trh pro LDCs – těch je celkem 46
- Podkopává solidaritu mezi zeměmi ACP

EVROPSKÝ KONSENZUS O ROZVOJI

- 2005
- Rozsáhlé debaty mezi členskými státy
- „Normativní síla Evropa“
- Bezpečnost jako podmínka rozvoje
- Nový konsenzus přijat v roce 2017 v souvislosti s Agendou 2030 v rámci OSN

EDF

- Specifický – stál mimo rozpočet EU, je plněn přímo členskými státy – od roku období 2021-2027 změna, stal se součástí rozpočtu EU
- Představuje 30 procent veškerých prostředků rozvojové pomoci EU
- Postupně narůstal až na 22 miliard EUR (2008-13), 30 miliard EUR (2014-20) – minimální nárůst
- Dobrá „value for money“

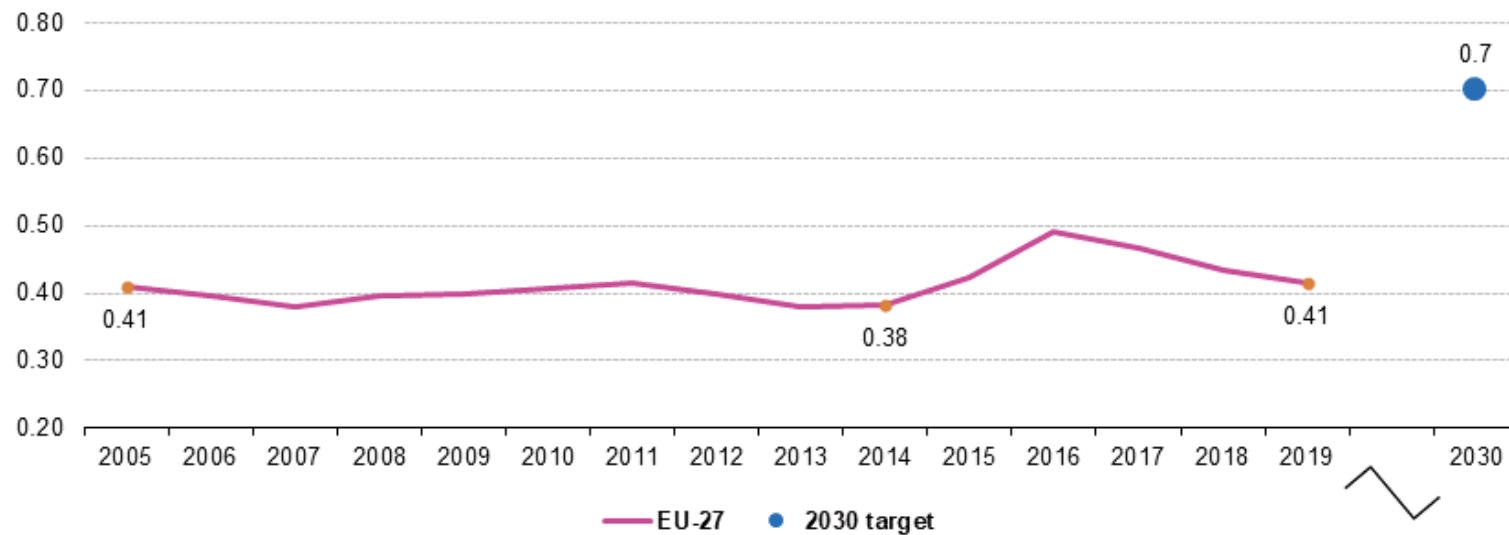
EU ODA ZÁVAZKY

- Celková ODA zemí EU by měla být 0.7 procenta HND ve starých členských státech a 0.33 procenta v nových
- Economická krize vedla ke škrtům v ODA
- ČS platily v roce 2011 v průměru 0.43 procenta, 2015 naprostá většina závazek nesplnila
- Nyní cíl do 2030
- Z krátkodobého hlediska otázka dopadu COVID

Official development assistance as share of gross national income, EU-27, 2005-2019

(% of GNI)

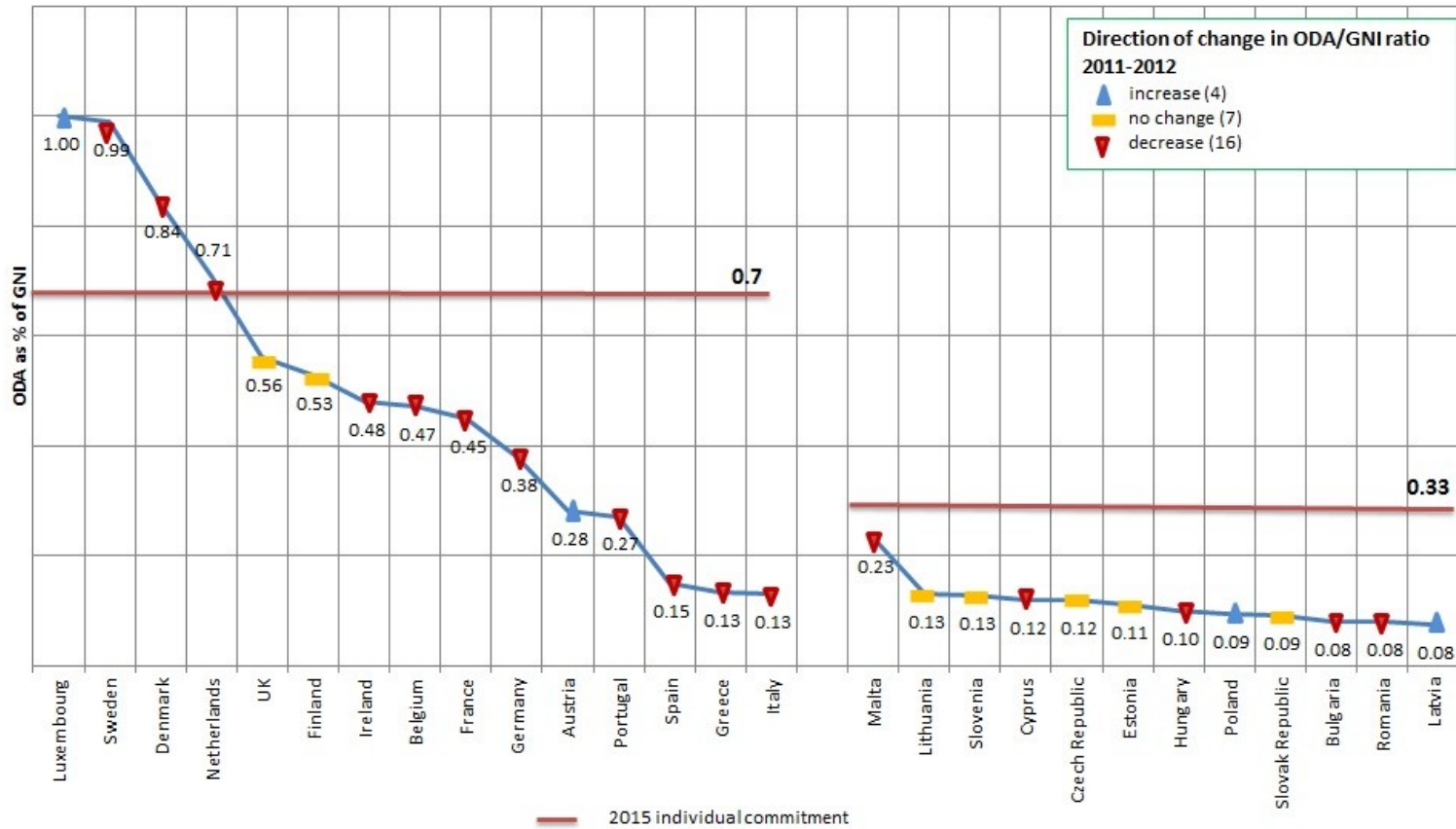

Note: Break in time series in 2018.

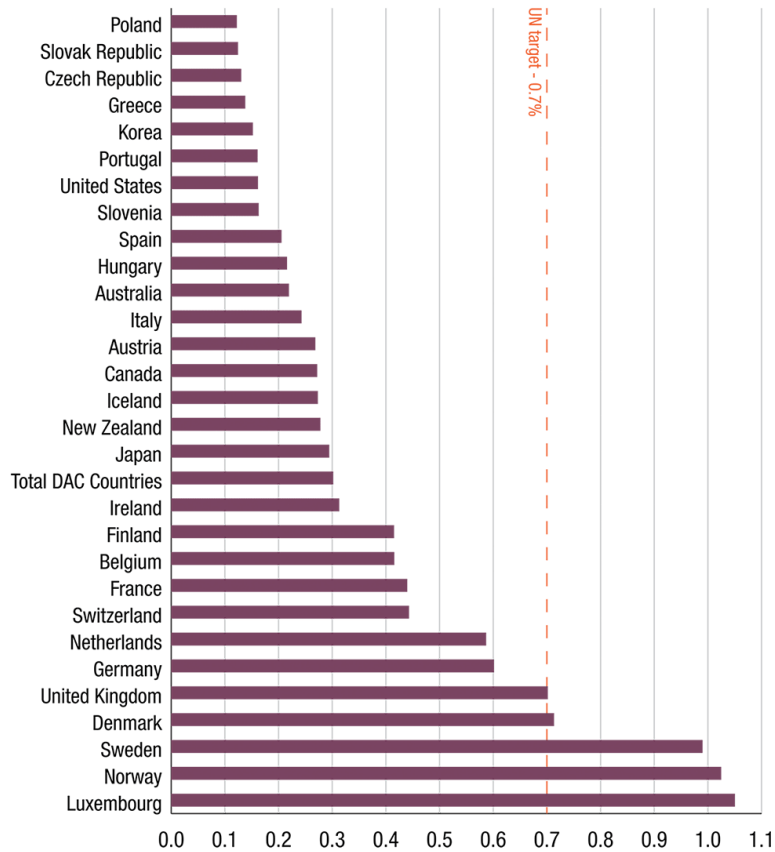
Source: OECD (Eurostat online data code: sdg_17_10)

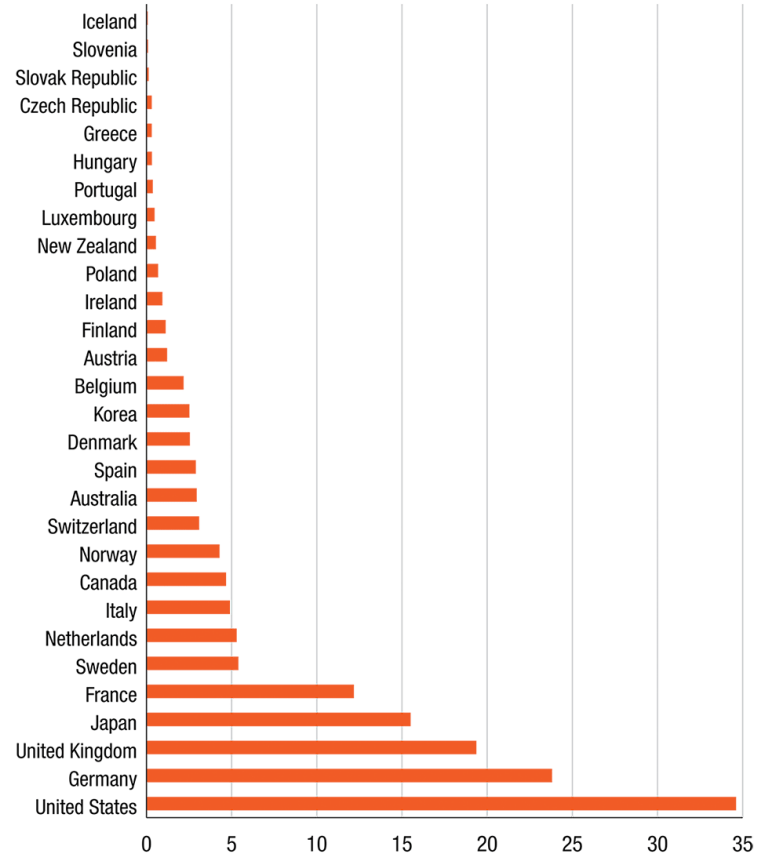
Gap between 2012 ODA levels and 2015 agreed individual targets of the 27 EU Member States and direction of change from 2011 to 2012

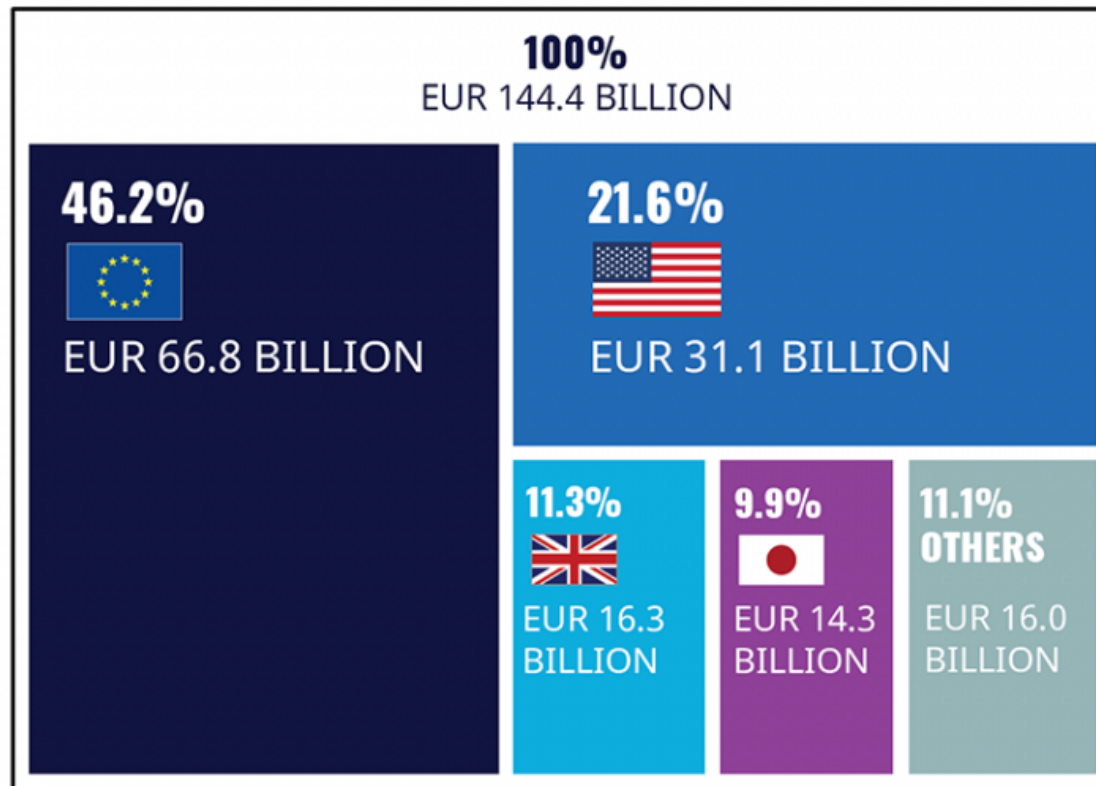
ODA grant equivalent as percent of GNI (2019)

ODA grant equivalent - USD billion (2019)

OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE

Preliminary figures for 2020 ODA,
source: OECD, April 2021

ROZVOJOVÁ SOUTĚŽ?

- Důležitost EU jako poskytovatele pomoci klesá s ohledem na vstup jiných partnerů
- Tradičně největším donorem jako stát jsou USA, silné je i Japonsko a Austrálie
- Čína stále silnější v Africe a jiných částech světa

PROBLÉMY SOUVISEJÍCÍ S POMOCÍ

- Paralelní existence pomoci ČS a EU
- Otázka kompetencí
- Státy, které dávají na pomoc hodně peněz, si chtějí zachovat kompetence
- Státy SVE hrají menší roli
- DG DEVE a Trade a EEAS nesdílejí společnou vizi rozvojové politiky
- Bude se započítávat čím dál víc spolupráce v oblasti migrace

HUMANITÁRNÍ POMOC

- ECHO Department v rámci Komise
- EU sama o sobě druhým největším donorem po USA
- EK a ČS dohromady představují polovinu celkové humanitární pomoci

KRITIKA STÁVAJÍCÍ ROZVOJOVÉ POMOCI

- Easterly – Břímě bílého muže
 - - Plánovači vs Hledači
 - - Globální plány nefungují
 - - Mělo by dojít k zangažování místních
- Moyo – Dead Aid
 - - Pomoc způsobuje závislost, podporuje korupci a ve svém důsledku i špatné vládnutí
 - - Je třeba zangažovat soukromý sektor
- Oproti těmto autorům stojí například Jeffrey Sachs – „The End of Poverty“ – zvýšením pomoci jsme schopni vymístit chudobu

PROBLÉMY SPOJENÉ S ROZVOJOVOU POMOCÍ

- Státy si na pomoc „zvyknou“
- Nízká efektivita – měří se celková objem pomoci, horší je to s její kvalitou
- Nedostatečná provázanost s jinými politikami bohatých států – migrační (remittance), obchodní

